

UCHWAŁA NR 95/XVIII/2021
RADY GMINY SZULBORZE WIELKIE
z dnia 30 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szulborze Wielkie na lata 2021-2023”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218 ze zm.) uchwala się, co następuje:

- §1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szulborze Wielkie na lata 2021-2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- §2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szulborze Wielkie.
- §3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

mgr Aneta Niemira

Załącznik do uchwały Nr 95/XVIII/2021
Rady Gminy Szulborze Wielkie
z dnia 30 marca 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE SZULBORZE WIELKIE
NA LATA 2021 - 2023**

Szulborze Wielkie 2021r.

WSTĘP

Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i jako takie leży w kręgu zainteresowań zarówno osób związanych ze „światem nauki”, jak również „praktyków”. Do tej ostatniej grupy należą: pracownicy socjalni, pracownicy służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, funkcjonariusze organów ścigania, terapeuci, pracownicy organizacji pozarządowych, etc. Ze względu na wieloaspektowy charakter można powiedzieć, że interesujący nas problem posiada wiele oblicz i manifestuje się w różnorodny sposób. Dowodem na taki stan rzeczy jest nie tylko mnogość definicji i typologii pojęcia „przemoc w rodzinie”, ale również istnienie i wykorzystywanie różnorodnych metod przeciwdziałania temu zjawisku. Problem przemocy w rodzinie (dotychczas „włożony” gdzieś między problematykę alkoholizmu, przemian więzi i relacji rodzinnych oraz ubóstwa rodzin) przeżywa swoisty „naukowy” i „pozanaukowy” renesans. Dowodem na to może być chociażby ciągle rosnąca liczba publikacji poświęconych przemocy w rodzinie, zwiększająca się liczba realizowanych badań naukowych w tym zakresie, zwiększająca się liczba organizacji pozarządowych i agend rządowych odpowiedzialnych za przeciwdziałanie temu zjawisku. Analizując pozytywne skutki toczącej się debaty społecznej o różnych obliczach i przyczynach przemocy w rodzinie wskazać trzeba z całą stanowczością, że są one nie tylko naukowe (teoretyczne), ale coraz częściej mają swój wymiar praktyczny. Mowa tutaj o podejmowaniu przez instytucje publiczne i organizacje pozarządowe wspólnych wysiłków prowadzących do opracowania i realizacji programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednakże do pełnego sukcesu i powodzenia, w realizowaniu gminnych, wojewódzkich i ogólnokrajowych programów, potrzebne jest zawiązanie ścisłej koalicji różnego rodzaju podmiotów pośrednio bądź bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie.

Podstawy prawne programu:

- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.)
- Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.).

1. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy, prospołeczność obywateli, postawy i czynniki mogące sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć również z perspektywy:

- prawnej – kiedy akt przemocy jest przestępstwem skodyfikowanym w kodeksie karnym i zagrożonym określoną karą,
- moralnej – kiedy dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego, a sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych,
- psychologicznej – kiedy przemoc to sytuacja cierpienia i bezradności, która odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne oraz złożone procesy interakcji między sprawcą a osobą doświadczającą przemocy.

Z każdego punktu widzenia przemoc w rodzinie może być różnie opisywana, może wywołać różnorodne emocje, począwszy od skrajnego współczucia po niepohamowany gniew i sprzeciw. Jakby nie patrzeć, pomimo sporów definicyjnych, zjawisko przemocy w rodzinie (intencjonalne działanie członka rodziny, wykorzystującego nierównowagę sił, naruszające prawo i dobra osobiste) jest przede wszystkim indywidualnym dramatem osób jej doświadczających i jako takie staje się przedmiotem publicznej debaty.

1.1. DEFINICJE

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Osobami najbliższymi są: małżonek, dzieci, rodzice, rodzeństwo, powinowaci, przysposobieni oraz ich małżonkowie, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Do form przemocy w rodzinie zalicza się przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną i ekonomiczną.

- **Przemoc fizyczna to:** popychanie, odpychanie, obezwładnienie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, powodowanie oparzeń, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.

- **Przemoc psychiczna to:** wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie

i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywanie, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie groźb, itp.

- **Przemoc seksualna to:** wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi i sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, itp.

W przypadku dzieci częściej używa się określenia dziecko wykorzystywane seksualnie.

- **Dziecko wykorzystywane seksualnie to:** każda jednostka ludzka w wieku bezwzględnej ochrony (wiek ten określa prawo), którą osoba dojrzała seksualnie naraża na jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest seksualne zaspokojenie osoby dorosłej (wg SCOSAC – Standing Committee on Sexually Abused Children). W Polsce określono ten wiek na 15 lat. Oznacza to, że każdy kontakt o charakterze seksualnym osoby dorosłej z osobą poniżej 15 roku życia jest wykorzystywaniem seksualnym, nawet jeśli dziecko wyraziło zgodę na kontakt seksualny.

- **Przemoc ekonomiczna i zaniedbanie to:** odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokojenie materialnych potrzeb rodziny, brak opieki i uniemożliwienie zaspokojenia podstawowych potrzeb fizjologicznych (związanych ze snem, jedzeniem, higieną) itp.

1.2. PRZYCZYNY PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc jest problemem złożonym, jest wynikiem zależności pomiędzy czynnikami biologicznymi, społecznymi, kulturowymi, ekonomicznymi i politycznymi. Model ekologiczny pomaga badać czynniki wpływające na zachowanie (ryzyko bycia sprawcą lub ofiarą) dzieląc je na cztery kategorie:

- czynniki biologiczne (charakterystyka demograficzna, zaburzenia psychiczne, nadużywanie substancji psychoaktywnych, wcześniejsze zachowania agresywne lub doświadczenie przemocy);
- stosunki z najbliższymi (z rodziną, przyjaciółmi, partnerami);
- konteksty społeczne – charakterystyka otoczenia (szkoła, praca, sąsiedzi);
- czynniki socjologiczne (dostępność broni, normy społeczne i kulturowe, polityka zdrowotna, edukacyjna, gospodarcza i społeczna).

Model ekologiczny wyjaśnia przyczyny przemocy i ich złożonych interakcji pokazując jednocześnie, jakie działania należałoby podjąć (i na jakich poziomach) aby zapobiec przemocy:

- modyfikowanie indywidualnych zachowań zwiększających ryzyko;
- zapewnienie profesjonalnej pomocy i wsparcia dla rodzin z zaburzeniami, monitorowanie miejsc publicznych oraz podejmowanie kroków w celu rozwiązania problemów mogących prowadzić do przemocy;

- przeciwdziałanie niepożądanym postawom i praktykom o podłożu kulturowym.

1.3. SKUTKI PRZEMOCY

Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie to nie tylko ukazanie jej przyczyn, definicji oraz form występowania, ale również wskazanie na jej główne skutki. Do najczęstszych skutków stosowania przemocy w rodzinie zaliczyć należy skutki o charakterze indywidualnym, społecznym oraz ekonomicznym.

1.3.1. Skutki indywidualne

Osoby uwiękane w przemoc, a więc ofiary przemocy oraz jej sprawcy, ponoszą skutki o charakterze indywidualnym.

Osoby dorosłe doświadczające przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu lub/i depresji, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być też: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwo, bezdomność.

W przypadku dzieci – ofiar przemocy – skutkiem może być: śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa, trwałe kalectwo. Skutkiem mogą być też: urazy fizyczne, zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, sięganie po środki uzależniające, uzależnienie, prostytuowanie się, konflikty z prawem, przejawianie zachowań agresywnych, nieprawidłowo rozwijająca się osobowość, zaburzony proces socjalizacji, demoralizacji, trudności wychowawcze, trudności w nauce oraz problemy w życiu dorosłym.

Sprawcy przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony lub samobójstwa (najczęściej po zabójstwie ofiary), mogą doznać urazów, trwałego kalectwa. Skutkiem może być też bezdomność. Najczęściej dotyczy ona osób, które opuściły zakład karny.

1.3.2. Skutki społeczne

Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doświadczają. Dzieci wychowane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Przeżywają też wiele negatywnych uczuć: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Niektóre z nich próbują radzić sobie z negatywnymi uczuciami sięgając po środki uzależniające. Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się za sprawcę i zaczyna się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi – zarówno rówieśników jak i dorosłych. W ten sposób krąg osób, pośrednio dotkniętych skutkami przemocy w rodzinie, rozszerza się na osoby obce. Dorosli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy w rodzinie, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. Tak więc krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się też na następne pokolenia.

1.3.3. Skutki ekonomiczne

Przemoc w rodzinie niesie za sobą również skutki ekonomiczne. Ponosi je każdy obywatel. Skutki ekonomiczne, związane z systemowym wsparciem osób uwięzionych w przemoc, można zobrazować poprzez wskazanie instytucji bezpośrednio lub pośrednio zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.

- a) **Policja** - wielokrotne interwencje w domach, przyjmowanie pokrzywdzonych w komisariatach, wizyty dzielnicowych i funkcjonariuszy ds. nieletnich w miejscu zamieszkania rodzin dotkniętych przemocą, umieszczanie sprawców w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, sporządzanie pism i wniosków do instytucji, m.in. w przedmiocie uzależnienia czy o wgląd w sytuację rodziny i dziecka, prowadzenie dochodzeń, izby dziecka.
- b) **Służba zdrowia** – leczenie chorób psychosomatycznych i zaburzeń psychicznych – ambulatoryjne i szpitalne, leczenie skutków urazów doznanych w wyniku przemocy, w tym zabiegi chirurgiczne, rehabilitacja po urazach.
- c) **Pomoc społeczna** - zasiłki celowe, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna, prowadzenie: placówek opiekuńczo-wychowawczych (koszty opieki i wychowania dzieci), placówek interwencyjnych dla nieletnich, zespołów opiekuńczych (całodobowa opieka i udostępnienie schronienia), mieszkań chronionych, ośrodków interwencji kryzysowej, specjalistycznych ośrodków wsparcia, hosteli dla ofiar przemocy.
- d) **Edukacja** - zajęcia reedukacyjne i wyrównawcze, nauczanie indywidualne, klasy integracyjne, świetlice socjoterapeutyczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjoterapii.
- e) **Zakłady karne i areszty śledcze** - koszty utrzymania i resocjalizacji osób aresztowanych i skazanych.
- f) **Ministerstwo Sprawiedliwości** – schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze.
- g) **Prokuratura i sąd (karny i rodzinny)** - prowadzenie spraw, opłacanie kuratorów.
- h) **ZUS**- zwolnienia lekarskie i renty.
- i) **Pracodawcy** - gorsza wydajność pracy osób, które żyją w przewlekłym stresie, zwolnienia lekarskie.

2. PRZEMOC W ŚWIETLE AKTÓW PRAWNYCH

Już ustawa zasadnicza, jaką jest Konstytucja RP, gwarantuje obywatelowi ochronę przed wszystkimi rodzajami przemocy w rodzinie. Sposoby i rodzaje działań, związanych z przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, precyzują niżej wymienione akta prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,

- Art. 40 mówi: „Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych”,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218 ze zm.),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 przyjęty Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 r. (Dz. Urz. M.P. z 2021 r. pod poz. 235),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U z 2011r. Nr 209, poz. 1245),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz. 821),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2020r. poz. 360 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020r. poz. 1444 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020r. poz. 30 ze zm.), w szczególności Art. 304,
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020r. poz. 1575 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876 ze zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz. 1359),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018r. poz. 969 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r. poz. 2277 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713 ze zm.).

3. ROZMIARY PRZEMOCY

Trudno w sposób jednoznaczny określić skalę zjawiska przemocy w rodzinie i nie tylko na poziomie ogólnopolskim, ale również i lokalnym (na poziomie Gminy Szulborze Wielkie). Związane jest to przede wszystkim z wielością danych zbieranych przez różnorodne instytucje pośrednio i bezpośrednio analizujące przypadki stosowania przemocy w rodzinie, jak również przez charakter tych danych (inne są dane pochodzące z procedury niebieskiej karty, inne z sądów rejonowych czy prokuratury rejonowej).

3.1. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie w świetle danych dla Gminy Szulborze Wielkie za 2017r., 2018r., 2019r., 2020r.

Wyszczególnienie	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Liczba sporządzonych „NK”	6	5	7	19
Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie	6	5	7	19
Miejsce interwencji	6	5	7	19
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej ogółem	6	5	7	19
Kobiety	6	5	7	19
Mężczyźni	0	0	0	0
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem	6	5	7	19
Kobiety	0	0	0	0
Mężczyźni	6	5	7	19
Nieletni	0	0	0	0
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem	6	5	7	19
Kobiety	0	0	0	0
Mężczyźni	6	5	7	19
Nieletni	0	0	0	0

Analizując dane pochodzące z procedury „Niebieskiej Karty” można stwierdzić, że:

1. przemocy w rodzinie najczęściej doświadczają kobiety,
2. głównym sprawcą przemocy jest najczęściej mężczyzna,
3. przemoc w rodzinie ściśle związana jest z występowaniem problemu alkoholowego.

3.2. Dane Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Szulborzu Wielkim mówiące o skali zjawiska przemocy przedstawiają się następująco:

<i>Wyszczególnienie</i>	LATA			
	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Liczba rodzin objętych procedurą „NK”	6	5	7	19
Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	10	4	4	6
Liczba posiedzeń grup roboczych	0	0	0	0
<i>Rodzaj przemocy</i>	LATA			
	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Przemoc fizyczna	4	3	2	19
Przemoc psychiczna	6	5	7	10
Przemoc seksualna	0	0	0	0
Przemoc ekonomiczna	0	0	0	0

Analizując dane lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Szulborzu Wielkim należy stwierdzić, że:

1. przemoc fizyczna i psychiczna to główne rodzaje stosowanej przemocy,
2. przemoc w rodzinie na terenie Gminy Szulborze Wielkie następuje przede wszystkim pod wpływem alkoholu,
3. głównymi osobami stosującymi przemoc są mężczyźni,
4. najczęściej osobami doznającymi przemocy są kobiety.

3.3. WNIOSKI:

Problem przemocy w rodzinie dotyczy 36 mieszkańców gminy Szulborze Wielkie, co stanowi 2,15 % ogólnej liczby osób zameldowanych na terenie gminy Szulborze Wielkie. Można stwierdzić, że skala zjawiska przemocy na terenie Gminy Szulborze Wielkie jest marginalna, ale nie jest znana skala ukrytej przemocy, czyli takiej, gdzie ofiary przemocy jeszcze nie zdecydowały się ujawnić „swojego problemu”. Warto zaznaczyć, że przemoc wewnątrzrodzinna występuje w dużym stopniu w rodzinach młodzieżowych. Najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie okazała się Policja, jednakże

najszerszą pomoc dla ofiar przemocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Analizując uzyskane dane, można stwierdzić, że poprzez profilaktykę społeczeństwą, ofiary i świadkowie przemocy zdecydują się o zgłoszeniu występowania przemocy wewnątrzrodzinnej danym instytucjom i dadzą sobie szansę na zmianę codziennego życia.

4. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Szulborze Wielkie.

Mocne strony:

- zjawisko nagłaśniane przez media,
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Szulborze Wielkie,
- funkcjonowanie punktu konsultacyjnego, dyżurów dzielnicowego,
- znajomość środowiska,
- współpraca służb.

Słabe strony:

- zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości,
- niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej,
- małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Szanse:

- dotarcie służb do identyfikacji skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Zagrożenia:

- bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów,
- poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębienia społecznej świadomości tworzy się **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

5. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Szulborze Wielkie.

6. PODMIOTY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GM. SZULBORZE WIELKIE ŚWIADCZĄCE POMOC W PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

1. Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Punkt Konsultacyjny – Dzielnicowy,
4. Praktyki Lekarza Rodzinnego,
5. Szkoły działające na terenie Gminy.

7. WSPÓŁPRACA

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej,
2. Sąd Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej,
3. Kuratorzy zawodowi,
4. Dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy pracujący w szkołach,
5. Lekarze i pielęgniarki,
6. Pracownicy socjalni,
7. Policja.

8. PODSTAWOWE ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

8.1. Cele ogólne programu

Celem programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane m.in. przez:

- 1) diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
- 3) wsparcie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 4) edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

8.2. Cele szczegółowe programu**Cel 1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Szulborze Wielkie.**

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy w rodzinie.	a) Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy.	Na koniec każdego roku	- OPS w Szulborzu Wielkim - Zespół Interdyscyplinarny w Szulborzu Wielkim.

Cel 2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	a) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, c) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach	Działania ciągłe	- OPS w Szulborzu Wielkim - Zespół Interdyscyplinarny w Szulborzu Wielkim Skoły z terenu gminy

		udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. d) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc e) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,		
--	--	--	--	--

Cel 3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	a) prowadzenie pracy socjalnej, b) edukowanie osób doznających przemocy w zakresie przysługujących im praw	2021-2023	- OPS w Szulborzu Wielkim Zespół Interdyscyplinarny w Szulborzu Wielkim - Szkoła Podstawowa w Szulborzu Wielkim
2.	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej	a) motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno –edukacyjnym dla sprawców przemocy,	2021-2023	- OPS w Szulborzu Wielkim -Zespół Interdyscyplinarny w Szulborzu Wielkim - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Cel 4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie.

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	a) podnoszenie poziomu wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie, b) prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, c) organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, d) udział dzieci w koloniach profilaktyczno–terapeutycznych.	2021-2023	- OPS w Szulborzu Wielkim - Zespół Interdyscyplinarny w Szulborzu Wielkim - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoła Podstawowa z terenu Gminy

9. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Szulborzu Wielkim przy współpracy z:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkołami,
- Organizacjami pozarządowymi i Kościołem.

10. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ PROGRAMU

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu Ośrodek Pomocy Społecznej, w celu oceniania czy program osiąga założone cele. Program będzie ewaluowany poprzez sprawozdawczość składaną na sesji Rady Gminy wraz ze sprawozdawczością z pomocy społecznej. Podstawowymi wskaźnikami służącymi ewaluacji programu są:

- liczba Niebieskich Kart,
- ilość interwencji, udzielonych porad, konsultacji.

11. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie są środki finansowe z budżetu Gminy Szulborze Wielkie.

Przewodnicząca Rady Gminy

mgr Aneta Niemira